

31 MART'TA

ERDOĞAN

YENİLDİ

BU

İKTİDARA

GÜVEN

YOK

**ŞİMDİ
YOKSULLUĞA
İRKÇILIĞA
SAVAŞA
KARŞI
MÜCADELE
ZAMANI**

GAZZE'DE SOYKIRIMI DURDURALIM

VAN HALKININ İRADESİ GASP EDİLEMEZ ANTİDEMOKRATİK MÜDAHALEYE HAYIR

sayfa 4-5-6-7

MECBURLAR KOALİSYONU YENİLDİ AZINLIK İKTİDARI HEMEN İSTİFA ETMELİ

Devrimci Sosyalist İşçi Partisi'nin (DSİP) 31 Mart yerel seçim sonuçlarına ilişkin değerlendirmesi ve çağrısı:

14 Mayıs seçimlerinin üzerinden bir yıl geçmeden Erdoğan iktidarı ağır bir tokat yedi. Sadece Erdoğan değil, devlet-AKP-MHP bloku silindirdi altında kalmış gibi ezildi. 31 Mart seçiminin ilk özelliği, girdiği tüm seçimleri kazanmakla övünen Erdoğan'ın seçimi kaybetmiş olmasıdır. AKP oyları, eğer belediye seçimlerinde il genel meclisinde alınan oylar açısından bakılırsa, yüzde 35,6'dan yüzde 32,42'ye geriledi. Cumhuriyet İttifakı'nın iki partisi AKP ile MHP'nin oyları ise 14 Mayıs seçimlerinde yaklaşık yüzde 46'yken 31 Mart yerel seçimlerinde il genel meclisinde aldıkları toplam oy yaklaşık yüzde 39'a geriledi.

Bunun tam bir yenilgi olduğu çok açık. Uzun bir süredir, özellikle OHAL koşullarında adım adım ilerleyen AKP'nin erime süreci devam ediyor ve bundan sonra bu sürecin daha da hızlanacağı da çok açık.

MHP, dokuz ayda yüzde 10'dan yüzde 7'ye düştü.

Dünyanın en kitlesel faşist partisinin desteğiyle ayakta duran aşırı sağcı otoriter rejim ve bu rejimin lideri Erdoğan tepetaklak oldu.

Yasaklara, baskılara, yoksulluğa karşı öfke

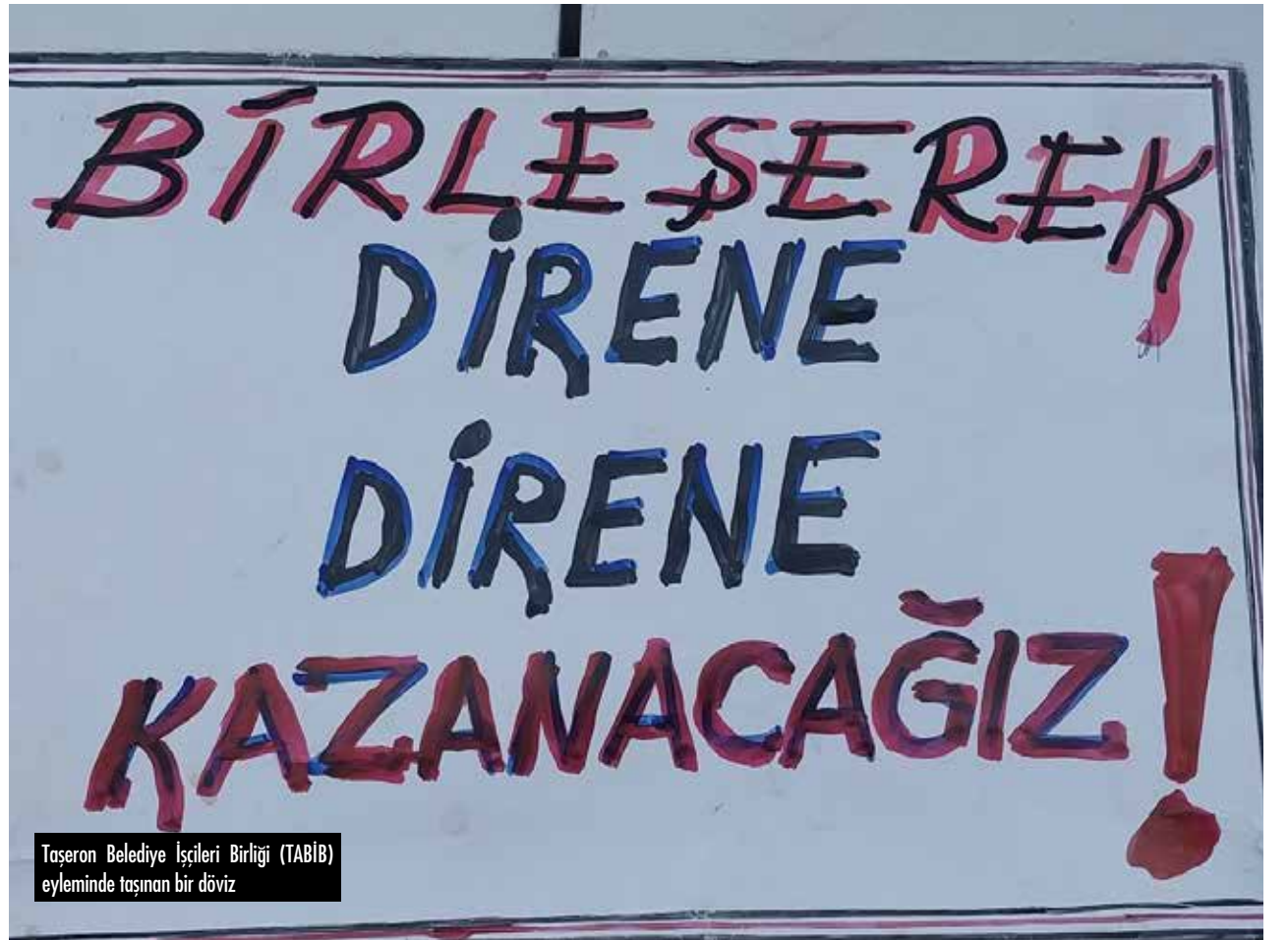
Bu yenilginin yıllardır vurduğumuz öfkeyle doğ-

rudan bir bağlantısı var. Öncelikle, bu toplumda yoksulluğa karşı büyük bir kızgınlık var. Bu nedenle, tüm istikrar anlatısına, "AKP ve Erdoğan yenilirse, Türkiye yenilir" iddialarına rağmen, ekonomik krizin faturası omuzlarına yüklenen işçiler ve yoksullar, krizin siyasi faturasını krizin sorumlusuna iade etti.

Yoksulluğa karşı öfke Cumhuriyet İttifakı'na sert bir darbe vurdu.

Bu toplumda yasaklara karşı büyük bir öfke var: Osman Kavala gibi, Çiğdem Mater gibi, Gültan Kışanak gibi, Selahattin Demirtaş gibi binlerce, on binlerce insan hukuki tüm kurallar çiğnenerek haksız bir şekilde hapiste tutuluyor. Anayasa Mahkemesi'nin siyasal iktidarın işine gelmeyen kararlarının uygulanmaması ve hukuk sisteminde çok geniş bir alana yayılmış olan çürüme milyonlarca insan açısından dayanılmaz bir durumdu.

En az hukuksuzluk kadar iktidar ilişkilerinin tüm alanlarına yayılan yolsuzluklara karşı öfke ve yolsuzluklarla el ele giden, nehirleri kurutan, zeytin ağaçlarını kesen, ormanları katleden, sonu gelmez bir inşaat döngüsüyle insanları topraklarında yaşayamaz hâle getiren siyasete duyulan

lan öfke sandıkta beklentilerin ötesinde bir gerileme yaşattı.

Kadın düşmanlığına, LG-BTİ+ düşmanlığına, sokak hayvanlarına yönelik düşmanlığa duyulan tepkiler Cumhuriyet İttifakı'na bir karşı duruş olarak yansdı bu seçimlerde.

Fakat bir öfke daha var Erdoğan ve rejimine karşı her geçen gün tırmanan. Bu Gazze öfkesi. Aylardır Gazze'de süren soykırıma karşı lafta mangalda kül bırakmayan Erdoğan ve iktidar bloku, ne İsrail'le ikili anlaşmalara son verdi ne de ticarete. Bugün itibarıyla Gazze'de ölen insan sayısı 32 bin 700 kişi. 32 bin 700 kişinin katilleriyle para iliş-

kisinin aralıksız sürdürülmesinin bir bedeli olacaktı. İşte 31 Mart, Erdoğan'dan hesabın sandıkta sorulduğu gün oldu.

2019 yerel seçimlerinde İstanbul'u kaybeden Erdoğan seçimin hemen ardından İstanbul'da bir camide yaptığı konuşmada İmamoğlu'nun topal ördek olduğunu söylemişti. Yani bütün iktidar imkanları Erdoğan-Bahçeli blokundayken İmamoğlu'nun seçimi kazanmış olmasının hiçbir anlamı olmayacağını, iktidar gücünden uzak bir belediye başkanı olacağını

söylemişti. Şimdi aynı şey Erdoğan için söylenebilir. Erdoğan iktidarı halktan güvenoyu alamamıştır. Tersine, özellikle İstanbul'da 14 Mayıs seçimlerinde AKP 24 ilçede birinci, CHP 15 ilçede birinciydi. AKP'nin nasıl bir gerileme içinde olduğunu gösteren, bugün yapılan seçimlerde ise rüzgar tam tersine dönmüştür. CHP 26 ilçede birinci, AKP ise 13 ilçeyi kazanabildi. 14 Mayıs seçimlerinden sonra AKP'nin seçimin en büyük kaybedeni olduğunun altını çizmiştik. Şimdi AKP, yıllardır kazandığı Beyoğlu be-

lediyesini ve birçok yoksul ilçeyi kaybetti.

Yıllardır halka kan kusturan, göçmenleri bir pazarlık aparatı gibi kullanıp her ırkçının müdahalesine açık hâle getiren, tüm özgürlüklerin üzerinden silindir gibi geçmeye çalışan, KHK'larla yüz binlerce insanı aç ve işsiz bırakan, fakirden alıp zengine veren ekonomik politikaların altına imza atan iktidar bloku yenilmiştir. Emeklilerin ahını alan iktidar, emekli düşmanı politikaların hesabını vermiştir ve bu daha hesap verme sürecinin başlangıcıdır.

Bu sayı katkıda bulunanlar: Alex Callinicos, Avaşın Yorulmaz, Burcu Er Namal, Can Irmak Özınanır, Doğan Tarkan, Esra Gayretli, Fatma Akdokur, Hakan Tahmaz, Irmak Yavral, Kemal Gökhan Gürses, Özdeş Özbay, Senay Çalışkan, Senol Karakaş, Tuna Emren, Umut Mahir Özen, Volkan Akyıldırım.

UMUT CHP'DE DEĞİL

Bu yenilginin önemli sonuçları olacak. Bu, birkaç şehirde "faşizme kaybettirmek" olarak formüle edilen fırsatçı sol tutumdan çok daha başka bir anlama sahiptir. Anadolu'da AKP'den kopuş hızlanmıştır. Yoksulların safalarında AKP'den kopuş hızlanmıştır. Seçimden iki hafta önce dördüncü cumhurbaşkanlığı için zemin yoklaması yapan Erdoğan için seçimin ardından zeminin hiçbir uygunluğu kalmamıştır.

Artık anayasa değişikliği ne cüret edemezler!

AKP giderek küçülen bir taşra partisine dönüşmüş ve neredeyse tüm büyük şehirleri, ekonominin tüm merkezlerini, işçi sınıfının çoğunlukta olduğu hemen her bölgeyi kaybetmiştir.

Erdoğan-Bahçeli blokunun aldığı bu tarihi yenilginin bir önemli yanı da faşist MHP'nin yaşadığı gerilemedir. MHP 2023'te yüzde 10'dan 31 Mart'ta yüzde 6,6'ya, neredeyse yanı yarıya gerilemiştir.

Bir başka gelişme ise muhalefetteki faşist kökenli ırkçı parti İYİP'in oyların-

daki erimedir.

Çok açık ki bazı illerde AKP'den kopan oyların önemli bir kısmı Yeniden Refah Partisi'nde toplanmıştır. YRP geçen sene genel seçimlerde yüzde 2,8 puan oy almışken bu seçimlerde yüzde 7 oy almıştır. Oylarını 2 kat fazla artırmıştır. Aşırı sağın bir kanadını oluşturan bu partinin, ilk dört parti sıralamasında yer alması tehlikelidir. Yeniden Refah demek kadın haklarına ve LGBTİ+'ların varoluşuna tehdit, gerçek sınıf ve iktidar ilişkilerinin komplot teorileri ve suni bölünmelerle perdelemesi demektir.

Ne iyidir ki yerel seçimlerde bir atak bekleyen aşırı sağın diğer kanadı Zafer Partisi, umduğu çıkışı elde edememiştir. Başarısızlığında, savunduğu ırkçı-faşist fikirlerin kitleler tarafından kabul edilemezliği ana etkindir. Fakat hafife alınmamalıdır. Göçmen düşmanlığı ana akımda soğurulsada her zaman faşistlerin örgütlenebileceği bir alandır.

Seçimin kaybedenler ku-

lübü herkesin moralini yükseltirken, kazananların siyasi profili olmayacak duaya amin demenin gereksizliğinin bir kanıtı gibi. Afyon'da açık arayla kazanan CHP'li belediye başkan adayı, Bolu'da açık ara kazanan CHP'nin belediye başkan adayı, ikisi birden açıkça Kürt düşmanı ve Arap düşmanı ırkçılardır.

Şu çok açık: CHP, toplumsal öfkeye tercüman olduğu için değil, sol ve Kürt halkının ittifakı bu öfkeye tercüman olamadığı için seçimden oylarını kendi beklentisinin üzerinde artırarak çıkmıştır. AKP-MHP bloku o kadar karanlık bir rejim inşa etmektedir ki müteahhitlerden, eski faşistlerden, sağıcılardan adayları olan bir parti çok geniş kesimler açısından umut olarak görüldü. Kürtler CHP'ye oy verdi, muhafazakar kitleler sandığa gitmeyerek ya da Erdoğan yerine YRP'ye oy vererek CHP'den yana tutum almış oldu. CHP yoksulların, emekçilerin, göçmenlerin, kadınların, Gazze halkıyla dayanışmak isteyenlerin umudu olamaz.

AŞAĞIDAN MÜCADELEYE

Agrobay işçileri hakları için mücadeleye devam ediyor

Erdoğan'ın aldığı bu ilk seçim yenilgisini Erdoğan rejiminin nihai yenilgisine çevirmenin yolu, öncelikle 1 Nisan'dan itibaren iktidarın derinleştirileceği ekonomik saldırılara karşı birleşik bir direnişin örgütlenmesidir. Tüm emek örgütleri hiç vakit kaybetmeden yan yana gelmeli ve birleşik bir "Yoksulluğa Dur De" hareketi inşa etmeli.

Gazze'de süren soykırıma karşı mücadeleyi, 1 Nisan'dan itibaren çok daha güçlü bir şekilde örgütlemek zorundayız. Toplumda büyüyen ve AKP tabanında da öfkeli seslerin çıkmasına neden olan Gazze'deki katliama karşı büyük gösteriler örgütlemek için harekete geçmeliyiz.

Aynı zamanda Kürt sorununda yeni türden askeri yöntemlerin üstelik bölgesel düzeyde devreye girmesi ihtimaline karşı, Batı'da çözümlü, diyalogu, eşit koşullarda kardeşliği, Kürt halkının haklı taleplerinin kabul edilmesini savunan bir barış kampanyası için gelebilecek tüm siyasal ve toplumsal güçlerin yan yana gelmesi için mücadele etmeliyiz.

DEM Parti'nin Kürt şehirlerinde başarılı ama Batı'da çelişkili bir tutum alması, se-

çimlerin ardından Kürt halkının ve işçi sınıfının mücadele içinde yan yana gelmesi için Batı'da solun sorumluluğunun büyüklüğünü gösterir.

Güvenoyunu kaybetmiş, "Atı alanın Üsküdar'ı geçemediği" koşullarda bir azınlık iktidarına dönüşmüş iktidar, hiçbir şey olmamış gibi devam edemez. Önümüzdeki her bir ay mücadeleleri tetikleyecek siyasal istikrarsızlıkla dolu olacak. Böyle sert bir yenilgi alan bir iktidar bloku hiçbir şey olmamış gibi davranamaz. Demokratik teamüller hemen bir erken seçimin yapılmasını gerekli kılıyor.

Şimdi Erdoğan'ı sokak mücadelesiyle yenmek ve yoksulluğa, kemer sıkma dayatmasına, düşük ücret ve maaşlara, Kürt sorunundaki militarist politikalara, Gazze'deki soykırıma karşı mücadelede umudun CHP'de ve göçmen düşmanlarında değil, aşağıdan mücadelede, kendi ellerimizde olduğunu göstermenin zamanıdır.

Devrimci Sosyalist İşçi Partisi - DSİP

dsip.org.tr

1 Nisan 2024

DEM'İN BAŞARISI VE BATI'DAKİ DURUM

DEM Parti seçim kampanyası

Biz, 31 Mart'ta yoksulluğa-ırkçılığa ve savaş politikalarına karşı birleşik bir mücadelenin inşası için DEM Parti'ye oy çağrısı yaptık.

Kars, Bitlis ve Şırnak belediyeleri başta olmak üzere, farklı illerden getirilen asker ve polisler, Dem Parti'nin itirazlarına rağmen çeşitli yerlerde "taşınma seçmen" olarak oy kullandı. DEM Parti'nin yaratılan tüm karışık siyasal havaya, iki dönem kayyuma yani belediyelere devletin el koymasına, büyük baskı ve antidemokratik seçim koşullarına rağmen Kürt şehirlerinde elde ettiği başarı,

büyük bir başarıdır.

DEM Parti, 3 büyükşehir, 7 il, toplamda 82 belediye başkanlığı kazandı. Yani seçildiği belediye sayısını artırdı.

Öte yandan HDP/DEM geleneğinin Batı'da kaybettiği oylar, genel olarak seçim barajının altında kalışı, üzerinde düşünülmesi ve tartışılması gereken bir olgudur. Bu olgu, barış çabalarının ve siyasal çözüm girişimlerinin geleceği açısından hayati önemdedir. Türkiye'de milliyetçiliği daha da geriletmek için de.

İNTERNETTEKİ SESLERİMİZ

marksist.org

'DÜNYANIN DÖRT BİR YANINDA İNSANLAR FİLİSTİNLİLERLE DAYANIŞMA İÇİNDE'

Londra'da Gazze ile dayanışma gösterisi

Alex Callinicos'un Vicdan Mahkemesi'ne gönderdiği mesaj

İngiltere'deki Sosyalist İşçi Partisi'nden vicdan mahkemenize dayanışma duygularımızı gönderiyorum. Yaptığınız şeyin çok önemli olduğunu düşünüyorum ve bu etkinlik gerçekleşirken arka planda sadece İsrail'in Gazze'deki Filistinlilere karşı yürüttüğü soykırım savaşı değil, Uluslararası Adalet Divanı'nın ocak ayında verdiği karar da var.

Bu tarihi bir olaydı çünkü esasen geçen yüzyılda Batılı egemen sınıflar tarafından kurulmuş bir kurum, sadece İsrail hükümetinin değil, aynı zamanda İsrail'i destekleyen diğer önde gelen Batılı güçlerin de isteklerini göz ardı etti ve İsrail'in Güney Afrika hükümeti tarafından öne sürülen ve şu anda pek çok başka hükümetin de katıldığı, son derece ayrıntılı soykırım suçlamalarına yanıt vermesi gerektiğini söyledi.

Bu anlamda İsrail soykırım uygulayan bir devlet olarak damgalandı ve gerçekten de İsrail'in ekim ayından bu yana her dakika, her saat, her gün, Gazze'de soykırım yaptığını biliyoruz.

Şimdi kısaca bunu neden yaptıklarından bahsetmek istiyorum. Bunun tek sebebi İsrail'in kötü insanlar tarafından yönetilmesi mi? Bu yeterince iyi bir açıklama değil. Yani son 30-40 yıldaki sicilini bakarsanız, Benjamin Netanyahu'nun çok ama çok kötü bir insan olduğu açıkça görülüyor ama bu, yeterince iyi bir açıklama değil.

Son birkaç ayda yaşanan soykırımın, yerleşimci sömürgeci bir devlet olarak İsrail'in yapısal mantığından kaynaklandığını görmemiz gerekiyor. İsrail, 1960'lardan beri, Filistinli entelektüeller ve Maxime Rodinson gibi Siyonizm karşıtı Marksistler tarafından yerleşimci sömürge devleti olarak adlandırılıyor.

Bunun anlamı temelde şu: İsrail, Filistinlilerin mülksüzleştirilmesi, topraklarına el konulması, mülteci kamplarına ve benzeri yerlere sürülmesi veya hapsedilmesi üzerine kurulmuş bir devlettir.

Bu da İsrail'in Filistinlilerle sürekli savaş halinde olduğu anlamına geliyor. İsrail Devleti'nin kurulduğu 1948'den bu yana sürekli olarak geniş çaplı savaşlar patlak veriyor. İsrail fiilen Filistinlilerle sürekli bir savaş halinde çünkü İsrail devletinin Filistinlilerin mülksüzleştirilmesi üzerine kurulması, İsrail yöneticilerinin ve İsrail vatan-

daşlarının, sürekli olarak Filistinlilerin ayaklanıp kendilerinden çalınanları geri alma potansiyelinden korkarak yaşamaları anlamına geliyor.

Ve 7 Ekim'de Hamas ve Filistinli diğer örgütlerin düzenlediği saldırılar, bu tehdidin gerçekleşmesini temsil ediyor. Kalıcı savaşın iki yönlü bir savaş olduğunu gösterdi.

7 Ekim'de yaşananlar hakkında ne düşünürsek düşünelim, bu olay Filistinlilerin İsrail'i vurabileceğini gösterdi. Şu anda kitlesel bir katliam söz konusu, İsrail'in on binlerce insanı öldüren ve devam ettiği takdirde daha da fazlasını öldürebilecek, gittikçe şiddetlenen bir katliam yaratması söz konusu. Ve şimdiden İsrail ve destekçilerinin Filistinlilerin Gazze'den kitlesel bir şekilde sürülmesini planladıklarını görebiliyoruz.

Jared Kushner, eski ABD Başkanı Donald Trump'ın damadı. Trump başkanken Kushner, Trump'ın Orta Doğu konusundaki baş danışmanıydı ve İsrail ile en güçlü Arap devletlerinden bazıları, özellikle Körfez Devletleri arasında bir anlaşmanın temellerini atmaya çalıştı ancak bu tam anlamıyla gerçekleşmedi. Kushner, Netanyahu'yu da iyi tanıyor. Kısa bir süre önce, Netanyahu'nun bir tarihte New York'u ziyaret ettiğini, Kushner'ın ailesinin evinde kaldığını ve o sırada çocuk olan Jared Kushner'ın yatağını Netanyahu'ya ödünç verdiğini öğrendik.

İşte bu Kushner, Gazze'nin sahil şeridindeki mülklerin çok değerli olabileceğini söyledi. Bu kısmı kendisi söylemedi ama insan Filistinlilerin kitlesel bir şekilde sürülmesinden kâr elde etmeye bağlı ekonomik çıkarların söz konusu olduğu fikrine kapılıyor.

Yani 1948'de çok sayıda Filistinlinin mülksüzleştirildiği ve yerinden edildiği felaket olan Nakba devam ediyor. Nakba gerçekten de kalıcı.

Böylece Uluslararası Adalet Divanı'nın kararına geri dönüyoruz. Dediğim gibi, bu önemli bir adımdı ama sembolik, ideolojik bir olgu olarak kalan önemli bir adımdı. Çünkü İsrail, ABD ve diğer önde gelen Batılı güçlerin desteğiyle, kararı görmezden geldi.

İsrail'e, Gazze halkına gerekli tüm insani yardımların ulaşmasını sağlaması emri verildi. Gerçekte ise Gazze'ye giren kamyonların sayısı karardan bu yana azaldı. Ve bunun İsrail hükümetinin bilinçli bir kararı olduğunu düşünüyorum. Bunu sadece Gazze'deki Filistinlilerin durumunu daha da kötüleştirmek için değil, aynı zamanda

mahkeme kararına alenen meydan okuduklarını göstermek için yapıyorlar.

Bu da uluslararası hukukla ilgili bir şey gösteriyor: Uluslararası hukuk, güçlü devletlerin kendi çıkarlarına uygunsa riayet ettiği ve genellikle, rakipleri olan devletlere veya herhangi bir nedenle yollarına çıkan daha zayıf devletlere yaptırım olarak dayatmaktan mutluluk duyduğu bir şeydir. Ama uluslararası hukuku dikkate almak çıkarlarına uymadığında, görmezden gelirler.

İşte bu nedenle Batı, (ABD ve müttefikleri), Ukrayna'nın kendi kaderini tayin hakkını savunmasını destekliyor ama Filistinlilerin kendi kaderlerini tayin hakkı hiçbir şey ifade etmiyor.

Aklıma Antik Yunanlı büyük tarihçi Thukidides'in ünlü sözleri geldi: "Adalet yalnızca eşit güçler arasında söz konusudur. Güçlüler canı ne istiyorsa onu yapar ve zayıflar ne acı çekmek zorundaysa onu çeker."

Thukidides, hem bizim dünyamızın, hem de 2500 yıl önceki kendi dünyasının gerçekliğini anlatıyor. Ama sözlerini biraz değiştirmemiz gerekiyor çünkü Filistin mücadelesinde durum sadece zayıfların acı çekmesi değil. Filistinlilerin maddi olarak İsraililerden çok daha zayıf olduğu ve İsrail'in en güçlü emperyalist devletler tarafından desteklendiği doğru, ancak Filistinliler direniyor. Elbette acı çekiyorlar ama sessizce acı çekmiyorlar. Toplu olarak direniyorlar. Gazze'den sürülmeyi reddediyorlar. Ve dünyanın dört bir yanında insanlar Filistinlilerle dayanışma içinde.

İngiliz hükümeti mevcut krizde İsrail'in en güçlü destekçilerinden biri olsa da Londra'da gösteri üzerine gösteri düzenlendi, yüz binlerce insanın Filistinlilerle dayanışmak için yürüdüğü devasa eylemler yapıldı.

Ve bunu dünyanın her yerinde görüyoruz. Er ya da geç, bu direniş ve dayanışma, özellikle de bölgeden, Orta Doğu'dan geldiğinde ve işçilerin ve yoksulların sadece İsrail'e karşı değil, şu anda Filistinlilerin başına gelenlerin suç ortağı olan kendi egemen sınıflarına karşı (Mısır hükümetinin Gazze'deki abluka ve açlığa nasıl suç ortağı olduğunu düşünün) mücadelesini içerdiğinde, bu Siyonist devleti parçalayacaktır.

İşte bu sebeple, vicdan mahkemenize ve Türkiye'deki Filistinlilerle kurduğunuz dayanışma hareketine başarılar diliyorum.

VİCDAN MAHKEMESİ: İSRAİL SOYKIRIM SUÇLUSUDUR!

Vicdan Mahkemesi, İstanbul

TUNA EMREN

“Gazze için kaybedecek tek bir saniyemiz bile yok” diyerek bir araya gelen bizler Filistin’e Özgürlük Platformu olarak 7 Ekim’den bu yana bu mücadeleyi büyütme çağrısında bulunuyoruz. İlk eylemimizi Filistin halkının özgürlük mücadelesinde bir dönüm noktası olan Birinci İntifada’nın yıl dönümünde, Kadıköy’de bir insan zinciri kurarak gerçekleştirmiştik. O günden bu yana giderek büyür ve güçlenirken, İsrail’in Filistin’de işlediği tüm suçları ortaya sermek üzere son derece kapsamlı bir çalışma başlattık. 23 Mart’ta gerçekleştirdiğimiz Vicdan Mahkemesi işte bu çalışmaların bir sonucuydu.

İstanbul’da gerçekleşen mahkemenin amacı, İsrail’in işlediği çeşitli suçları kayıt altına alarak belgeleyebilmek ve Filistin’de yol açtığı inanılmaz yıkımın aslında planlanmış bir soykırım olduğunu göstermekti: Çocuk hakları aktivistleri, iklim aktivistleri, akademisyenler, gazeteciler, mimarlar, işçiler, kadınlar, LGB-Tİ+’lar, sağlıkçılar, öğretmenler, hukukçular, sanatçılar, göçmenler ve Filistinli tanıklar bir araya geldi, 15 rapor hazırlandı.

Raporlar, İsrail’in bu çok boyutlu kırımını tüm tarihi boyunca sürdürdüğünü; gıda, su ve enerji

kaynaklarını birer baskı aracı olarak kullandığını; Filistinlileri topraksızlaştırırken ve açlığa sürüklerken bundan büyük maddi kazançlar sağladığını belgeleriyle gösteriyor; saldırılarının kadınlar, çocuklar ve diğer tüm canlılar üzerindeki ve sağlık, eğitim, ekoloji, sanat, mekân ve daha birçok alandaki yıkıcı etkilerini gözler önüne seriyordu.

Mahkemede ayrıca Uluslararası Ceza Mahkemesi nezdindeki Filistin dosyasını takip eden Khaled Al Shouli, Filistinli insan hakları avukatı Amjad Salfiti, Filistin Genel Sendikalar Konfederasyonu Başkanı Shafer Sa’ed, İngiltere Sosyalist İşçi Partisi’nden (SWP) Alex Callinicos, DAAR Kültürel Miras Araştırmaları’ndan Sandi Hilal ve Alessandro Petti gibi uluslararası konuşmacıları da dinledik. Onların yanı sıra Barış için Yahudilerin Sesi (Jewish Voice for Peace) ve BDS (Boycot, Tecrit ve Yaptırımlar Hareketi) temsilcileri de gerek canlı bağlantıyla gerekse kürsüde yer alarak mahkemeye destek verdiler.

Amacımız, alarm zillerini çalmak

Filistin halkına altı aydır saldırmakta olan İsrail 30 binden fazla Filistinliyi öldürdü, 75 binden fazlasını tedavi edilemeyecek durumda bıraktı. Tedavi edile-

miyorlar çünkü sağlık sistemi çöktü, ameliyatlar için gereken anestezi ilaçları dahi bulunmuyor. Hayatta kalabilenlerse açlığa, susuzluğa itildikleri bir fiziksel ve psikolojik travmalar cehennemine sıkıştırıldılar. Çocuk Masası’nın sunduğu üzere, her gün 10’dan fazla çocuğun bir veya iki bacağına kaybettiği, uzuv kaybı yaşamamış olsalar bile en az bir ebeveynlerini yitirdikleri bir yere dönüştü Gazze.

Mahkeme boyunca sunulan dosyaları dinledikten sonra bir karar metni hazırlayan Vicdan Heyeti şöyle diyordu; “Bu veriler bizim açımızdan 12 Ocak 1951’de yürürlüğe giren Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesinin 2. maddesine göre çok açık bir soykırım girişimidir.”

“Amacımız alarm zillerini çalmak. Amacımız tüm dünyayla birlikte, tüm dünyanın gözünü bu soykırım girişimine odaklamak.”

“Biz, tüm dünyadaki vicdan sahibi insanları, zaten ayakta olanları, Gazze için küresel bir direnişin ateşini yakarak kendi hükümetlerini İsrail Devleti’yle ilişkileri kesmeye zorlayanları, Gazze’de ateşkes ilan edilene ve İsrail Devleti tüm bu suçlarından yargılanana kadar mücadeleyi büyütmeye, hep beraber, çok

daha büyük, çok daha kararlı, çok daha birleşik bir hareketi örmeye, daha kapsayıcı ve daha kararlı davranmaya çağırıyoruz.”

Soykırımın suç ortakları

İsrail bir halkı tarihte eşi benzeri görülmemiş bir hızla çöküşe sürüklerken yalnız değildi. İklim Adaleti Masası’nın belgelediği üzere; “ABD’nin, AB ülkelerinin önemli bir kısmının ve daha birçok ülkenin gerek fosil yakıtlarla, gerek askeri mühimmatla, gerekse hiç aksatılmayan ikili ticaret ilişkileriyle gelen desteğini de arkasına alarak” harekete geçti: “Birlikte sürdürdükleri bu yıkımda hepsi o cehennem manzaralarının suç ortakları olarak tanınmalıdır.”

Gazeteci Metin Cihan’ın geçtiğimiz günlerde ortaya çıkardığı üzere, Türkiye de İsrail ordusuna silah yedek parçaları ve aksamaları sunuyor, Gazze halkının etrafına örülen dikenli telleri satıyor.

İsrail, Uluslararası Adalet Divanının Güney Afrika’nın başvurusuyla aldığı kararların hiçbirini uygulamazken işte böyle dört koldan beslenmeye devam ediyordu.

Divan geçtiğimiz günlerde bir açıklama daha yaparak üç yeni tedbire hükmettiklerini duyur-

du:

■ İsrail’in; Gazze’deki Filistinlilere gıda, su, elektrik, yakıt, barınma, giyim ve hijyen ihtiyaçlarının yanı sıra tıbbi malzeme ve tıbbi bakım da dahil olmak üzere acilen ihtiyaç duyulan temel hizmetlerin ve insani yardımın sağlanması için işbirliği içinde davranmasına;

■ İsrail ordusunun, Gazze’de ihtiyaç duyulan insani yardımın ulaştırılmasını engellememesine ve Gazze’deki Filistinlilerin haklarını hiçbir şekilde ihlal etmesine hükmedildi.

■ İsrail’in bu tedbirleri aldığına dair bir rapor sunması istendi.

Aç bıraktığı Gazzelilerin gıda kaynağı olarak balıklara yönelme ihtimalini görünce denizdeki balıkları bile, yerinden ettiği Filistinlilerin sığındığı çadırları bile bombalamış olan İsrail’i bu tedbirlerin hiçbirini durdurmuyor. Filistinlileri öldürmeyi kârlı bir iş modeli olarak görenlerin desteğini de arkasına alarak soykırma devam etmesini engelleyecek, onu durdurabilecek tek bir güç var, o da bizleriz: Filistin halkıyla dayanışma mücadelemizi büyütmeli; böylesi bir soykırımı dahi normalleştirmeye çalışanlar karşısında, var olan tüm mücadele alanlarımızda bir araya gelerek, herkesi birleşik bir mücadele örmeye çağırıyoruz.

NEHİRDEN DENİZE ÖZGÜR FİLİSTİN

Vicdan Mahkemesi kararları eylemle açıklandı, İstanbul

Milat kimilerinin sandığı veya sanmak istediği gibi 7 Ekim değil. Yüz yılı bulan bir mazi. Toprağı olmayan bir halka yurt bulma tarihi ise çok daha eski. Adım adım halkından soyutlanan bir coğrafyadan söz ediyoruz: Filistin.

Filistin halkı tüm farklılıkları ile tıpkı şarkıları, dansları ve yemekleri gibi rengârenkti; mabetleri, dua ve yakarışları da. Oysa yüz yıldır bu farklar yok edilmeye çalışılırken, o seslenişler, yakarışlar yürek dağlıyor. Mabetler, mektepler, şifahaneler yok edilirken insanlar, hayvanlar ve tüm canlı cansız varlıklarla birlikte zehirleniyor; ölümün kahredici biçimleri Filistin'i örtüyor.

Yüz yıldır tehcir ve soykırma varan şiddet, saldırı ve savaşın en ağır silahlarıyla baş etmeye çalışan bir coğrafyadan söz ediyoruz Filistin derken. Uluslararası hukuku ve BM'ce verilen yüzlerce karar hiçe sayan, insanlık onurunu yok etmeye çalışan bir yönetimden söz ediyoruz işgalci Siyonist İsrail derken.

UAD Güney Afrika'nın insanlık adına Filistin halkının onuruna sahip çıkan, soykırma dur demeye çalışan girişimiyle yeni bir karar verdi. Biz de Vicdan

Mahkemesi olarak kamu vicdanının reddinin görünür olması, milyonların farklı coğrafyalarda yükselttiği seslerinin bir nebze de olsa duyulması için, daha önceki "Vicdan Mahkemeleri" gibi sivil toplumun, milyonlarca mazlum ve mağdur halkların sesi olmak için, insanlığın bir daha bu tür zalimce ve kahredici keyfiliklerle karşılaşmaması ve mevcut koşullarda Filistin halkının uğradığı gadre, soykırma itiraz etmek için bir araya geldik. Çok kıymetli dosya çalışmalarının da belgelediği gibi "Filistin'de bir halk bütün doğal çevresi ve varlığıyla yok ediliyor; yapılanlar soykırımdır, bütün destekçi ve işbirlikçileriyle İsrail Devleti soykırım işlemektedir." Bu tespit ve duyurumuzun halklar yanında yönetimlerce de kabul edilip olması için çabalarımız devam edecektir. Zalimler, işbirlikçi emperyalist yönetimler, işgalciler ve bilhassa Siyonistler istemese de tek bir hakikat var: "Nehirden denize özgür Filistin".

Fatma Akdokur, Vicdan Heyeti Üyesi (Filistin'e Özgürlük Platformu)

UMUT, TÜM FARKLILIKLARINA RAĞMEN BİR ARAYA GELEBİLENLERDE

Vicdan Mahkemesi, İstanbul

İstanbul'da Vicdan Mahkemesi toplandı. İsrail Başbakanı Netanyahu, Gazze Şeridi'nin Refah kentine saldırma konusunda kararlığını, "hedefine tam ulaşmadan işi yarıda bırakmayacağı" ifadesiyle ilan etmişti.

Taksim'deki mahkemeye farklı siyasi görüşlerden, farklı sosyal kesimlerden, meslekten, inançtan, dilden, kültürden ve cinsiyet kimliğinden 200'ün üzerinde insanın katılmış olması, Netanyahu'nun işinin ifade ettiği kadar kolay olmayacağından iyice emin olmamı sağladı. Katılımcıların gözlerindeki büyük umut, dünyanın dört bir yandan soykırma yükselen itiraza anlamlı bir katkıydı. Mahkemede, Güney Afrika'nın Lahey'de açtığı davadan, Filistinlilerden, İngiltere'den konuşmacıları ve iki aydır yoğun çalışan 15 ayrı komisyonun hazırladığı farklı konulardaki çok detaylı raporları dinledikçe bu duygu ve düşünce salonda daha da güçlendi.

Filistin'e Özgürlük Platformu'nu oluşturanların ve oradaki katılımcıların, Türkiye'nin yaşadığı siyasal kutuplaşma ortamına rağmen ortak evrensel değerlerde buluşabilmiş olması, hepimizin geleceği için yeni ve anlamlı, çok kıymetli bir zemin oluşturuyordu.

Bu topluluk; Filistin'de, Gazze'de soykırım yapanları, savaş suçu işleyenleri yargılamaya çalışırken, bir yandan da Türkiyeli Yahudileri suçlayan, ırkçılık yapan ve antisemitist yaklaşımları benimseyenlere itiraz ediyor; iktidara İsrail'le ticari ilişkilere son verme ve Lahey yargılanmasında taraf olma çağrısında bulunuyor. Tüm bunlar, Türkiye'nin geleceği için atılan adımların niteliğini de gösteren oldukça kıymetli parametrelerdi.

Hakan Tahmaz, Filistin'e Özgürlük Platformu

Vicdan Mahkemesi kararları eylemle açıklandı, İstanbul

VİCDAN MAHKEMESİ'NE HAZIRLANIRKEN YAPTIĞIMIZ ÇALIŞMALAR BİZLERE ÇOK ŞEY ÖĞRETTİ

Filistin için Filistinlilerle olmak ve dayanışmayı büyütmek her anlamda önemli. En küçük çaba bile büyüüp çok farklı yollar açabilir. Bu manada, Filistin'deki insan hakları ihlallerine kayıtsız kalmamak, bunun duyurulması için bir Vicdan Mahkemesi kurmak Filistinliler için bir dayanışma örneği olsa da temelinde insan olarak var olabilmemiz için bize verilen bir fırsattı.

Üzerine çalıştığımız Kadın ve LGBTİ+ Masası'nda oldukça geniş bir yelpazede makale ve rapor taraması gerçekleştirdik. 7 Ekim ile başlamadığımız savundumuz İsrail saldırılarının kökenlerine ve temelindeki sömürgeci ataerkil düşünce yapısına vurgular yaptık. Bu araştırmaları yaparken kadınların ve LGBTİ+'ların savaş deneyiminin birçok masada sunulan hak ihlallerine dokunan yönlerinin olduğunu gördük. Kadın ve LGBTİ+ Masası'nın raporunu tasarlarken aklımızda hep özneleri dinlemek ve öznelerin kendi savunularını yapabilecekleri bir alan tasavvurumuz vardı. Hem Filistinli kadınların hikayelerinden hem de LGBTİ+ aktivistlerin paylaşımlarından çok şey öğrendik. Varsayımlardan uzak, gerçekleri olduğu ve hissettir-

Vicdan Mahkemesi kararları eylemle açıklandı, İstanbul

diği şekillerde ifade etmeye çalıştık.

Yaptığımız çalışma bize çok şey öğretti ve kazandırdı. Duygudaşlık kurduğumuz Filistinli kadınlar ve LGBTİ+'lar ile bağımız çok daha sağlam. Ortaya koyduğumuz rapor umarız ki kadınların ve LGBTİ+'ların uğradığı hak ihlallerinin son bulmasına katkı sağlar.

Esra Gayretli, Filistin'e Özgürlük Platformu

MÜCADELEYİ BÜYÜTME ZAMANIDIR

Vicdan Mahkemesi kararları eylemle açıklandı, İstanbul

7 Ekim'den beri yaşananlar; örselenmiş, tekme-lenmiş, ayaklar altına alınmış, üzerinde tepinilmiş vicdanlarımızda dibi buldurdu. Öyle ki artık gidecek başka yön kalmayınca yüze çıkmak, bir ses bulup dimdik haykır-mak ve bu dibe vuruşu bir uyanışa, gerçek bir kurtuluş hareketine dönüştür-

mek boynumuzun borcu artık.

Bizler Filistin'de çiğnenen her bir değer, var olmaktan başka suçu olmayan bebeklerin bedeni nezdinde parçalanmış her kavramın hakkı için ve sürüklenip aşağılanan "vicdan"a layık olduğu yeri geri verebilmek için

bu mahkemeyi kurduk. Araştırdık, inceledik, işlenen tüm suçları ortaya dökmeye çalıştık.

Elbet bir yol kurulacak adalete uzanan. O yolun bir taşı da Vicdan Mahkemesi olacak.

Burcu Er Namal, Filistin'e Özgürlük Platformu

TÜM CANLILARIN SESİ OLMAYA DEVAM EDECEĞİZ

Sadece dünya değil, evrenin geleceği adına vicdanımızı yokladığımızda 7 Ekim'den beri aklımız, zihnimiz ve vicdanımız Gazze'de... Bu bağlamda 23 Mart'ta Filistin'deki soykırımı her koldan değerlendirdik. İğne ucu kadar bir boşluk bırakılmayan raporlarla Vicdan Mahkemesi'ni gerçekleştirdik.

Tüm canlılar, mikro olarak baktarsak insanlar, kadınlar, çocuklar, hayvanlar, ekoloji, sanat, mimari gibi konularda Filistin'de yaşanan soykırımın vahşetini tanımlar, sayılar, görsel paylaşımlarla göz önüne serdik.

Hayvan hakları aktivistleri ola-

rak bizler için, hayvanların katledilmesi "Filistin'de hayvanlar da ölüyor" diyerek üstünden geçebileceğimiz kadar basit bir konu değildi. Bir canlının yaşam piramidindeki yerinin önemine bakarak hayvanların aynı zamanda bir aile bireyi, yaşamın temel kaynaklarından biri olduğunu, yaşama direkt ve indirekt yansımalarını göstererek aktardık.

Filistin İstatistik Kurumu'nun 2021 verilerine göre 1 milyonun üstünde aşılınmış hayvan var. Bu sayıyı göz önüne alınca, tüm canlılar için çok ciddi bir vahşetin yaşandığı gerçeği ile yüz yüze

kalıyoruz. Gazze'de yaşayan ve gönüllü besleme yapan hayvan aktivistlerinin tanıklıkları ile hayvanların açlıkla, hastalıklarla boğuşarak ve birçoğunun da engelli olarak yaşamını sürdürmeye çalıştığını izledik.

Siyonist zihniyetin Filistin topraklarına sahip olmak için Gazze ve çevresindeki yaşamı tamamen yok etmeye çalıştığı kötü bir tarihe şahitlik ediyoruz ve bu katliamın durması adına bizler de Filistin'e Özgürlük Platformu olarak tüm canlıların sesi olmaya devam edeceğiz.

Senay Çalışkan, Filistin'e Özgürlük Platformu

Vicdan Mahkemesi kararları eylemle açıklandı, İstanbul

LENİN'İN SON MÜCADELESİ

DOĞAN TARKAN

Lenin'in son yazıları ve son mektupları işçi sınıfı devrimcilerinin Rusya'da Stalinizme karşı mücadelesinin önemli belgelerinden birisidir. Bu yazılar Büyük Rus şovenizminin tehlikeli yükselişine dikkat çekiyordu.

16 Aralık 1922 günü şiddetli bir kriz geçiren Lenin'in yaşamının son ürünleri, kısa bir süre sonra toplanacak olan parti kongresine yazdığı bir mektup, ulusal sorun üzerine bu mektubuna yaptığı ekler, 'Günlükten Sayfalar', 'Kooperatifler Üzerine', 'Devrimimiz' ve 'Az Olsun, Öz Olsun' başlıklı makalelerden oluşmaktadır. 'Kongre'ye Mektup' aynı zamanda 'Lenin'in Vasiyeti' olarak bilinmektedir.

Mektupların ezici çoğunluğu 1956'ya kadar yayınlanmadı. Lenin'in kongrede okunsun diye yazdığı mektupları kongre delegeleri göremediler. Lenin, mektupların ana ögesi olan Rus milliyetçiliğine, 1922 yılında ortaya çıkan iki olay üzerine yoğunlaşmaya başladı. Bunlardan birincisi Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin kuruluşu, ikincisi ise Gürcistan sorunudur.

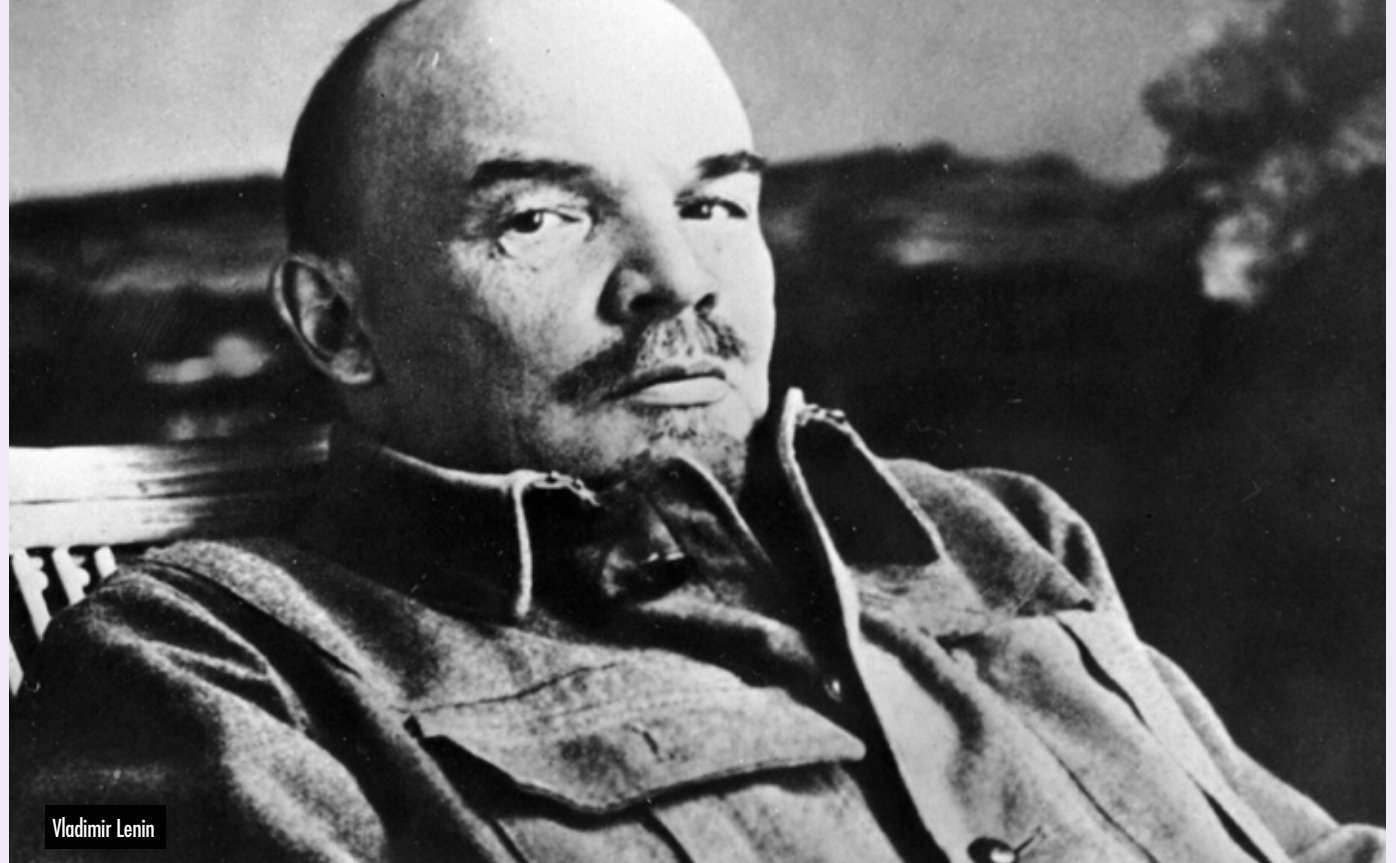
Milli bir bürokrasi geliyor

Parti politbürosu Ağustos 1922'de Rusya Sovyet Sosyalist Federal Cumhuriyeti (RS-SFC) ile Ukrayna, Beyaz Rusya, Ermenistan, Azerbaycan ve Gürcistan cumhuriyetleri arasındaki sorunların incelenmesi üzerine bir komisyon kurdu. Komisyon adına bir rapor yazan Stalin, sovyet cumhuriyetleri arasında birlik öneriyordu. Stalin'in raporuna göre RSSFC hükümeti diğer cumhuriyetlerin de hükümeti haline gelmekteydi. RSSFC Halk Komiserleri Konseyi, Rusya Sovyet Kongresi Yürütme Komitesi, Rusya'nın çeşitli Halk Komiserlikleri diğer cumhuriyetlerin ilgili organlarının yerini almaktaydı. Stalin'in raporu açıkça Büyük Rusları egemen ulus haline getirmektedir.

Gürcistan Komünist Partisi Merkez Komitesi, Stalin'in önerisine şiddetle karşı çıktı. Stalin Gürcistan Merkez Komitesi'ne yolladığı bir telgrafta RSSFC iktidar organlarının bütün diğer cumhuriyetler için bağlayıcı olduğunu açıkça belirtti.

Lenin'in rapora tepkisi ise daha da sert oldu. Gürcistanlı komünistlerin tepkisinden iki hafta sonra Lenin, Kamenev'e yazdığı bir notta "Biz kendimizi, Ukrayna Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti ve diğerleri ile eşit görmekteyiz ve onlarla eşit bir temelde yeni bir birliğe, Avrupa ve Asya Sovyet Cumhuriyetleri Birliği'ne girmek istiyoruz" diyor ve ekliyordu: Birlik Hükümeti, Sovyet Yürütmesi kurulmalıdır.

Lenin'in Kamenev'e gönderdiği not üzerine Stalin, Lenin'i ulusal sorun konusunda liberal olmakla suçladı. Bir hafta son-

Vladimir Lenin

ra Lenin politbüroya şu notu gönderdi: "Egemen ulusal şovenizme karşı ölümüne bir savaş ilan ediyorum. Birlik Merkez Yürütmesi kesinlikle Rus, Ukrayna, Gürcü vs. komiteleri tarafından rotasyonla oluşturulmalıdır."

Lenin'in uyanları Stalin tarafından pek dikkate alınmadı. Fakat buna rağmen yeni kurulan Birlik'in anayasası Stalin'in raporundaki önerileri gibi de gerçekleşmedi.

Fakat, Büyük Rus şovenizmi ile ilgili asıl mesele Gürcistan sorununda doğdu. Yukarıda da belirtildiği gibi Gürcistan Parti Merkez Komitesi Stalin'in önerisine karşı çıkmıştı. İki çok eski Bolşevik'in önderliğindeki Gürcistan MK'sının tutumuna iki diğer Gürcü, Stalin ve Ordzhonikidze şiddetle saldırdılar. 22 Ekim'de Gürcistan MK'sı istifa etti, istifaları kabul edildi ve Ordzhonikidze yeni bir Merkez Komitesi tayin etti. Bütün bu gelişmeler içinde küçük bir olay, Lenin'in tüm ilgisini meseleye çekti. Tartışmalar sırasında Ordzhonikidze, eski bir Gürcistan MK üyesini tokatladı. Bunun üzerine Gürcistan eski MK'sı yeni bir araştırma açılmasını istedi. Stalin'in parti, devlet ve gizli polis aygıtı bu isteği hasır altı edemedi fakat Lenin'e ulaşmasını ellerinden geldiğince engellediler. Hastalığı bahane edilerek Lenin'in dışarıyla görüşmeleri engellendi, sadece günde 5 dakika yazı yazması emredildi. (Bu sırada Lenin yarı felç olmuştu ve yazı yazamamakta fakat dikte ettirmektedir.) Gürcistan üzerine sorularına ise cevap verilmemesi emredildi. Bütün bunlara rağmen Lenin, 'Kongre'ye Mektup'a ek

olarak yazdığı ulusal sorun üzerine notlarında Büyük Rus şovenistlerini, Stalin ve Ordzhonikidze'yi şiddetle eleştirdi: "Bu gerçekten Büyük Rus milliyetçisi kampanyanın politik sorumluluğu tabii ki Stalin ve Dzerzhinsky'e yüklenmelidir." Ölümünden çok kısa bir süre önce ise Gürcistanlı komünistlere gönderdiği bir mektubunda şöyle diyordu:

"P.G. Mdivani, F.Y. Makharadze ve diğerlerine

Kopyalar yoldaş Troçki ve Kamenev'e

Çok gizli

Sevgili yoldaşlar,

Olayınizi bütün kalbimle izliyorum, Ordzhonikidze'nin kabalığına ve Stalin ve Dzerzhinsky'nin bu olaya müsamahasına hakk olarak infial içindeyim. Sizin için notlar ve konuşma hazırlıyorum."

Lenin aynı günlerde Troçki'den ise kongrede bu sorunu izlemesini ve Gürcistanlıları savunmasını istemektedir.

Ne var ki Lenin kongreye katılmadı. Gürcü delegelere 'notlar ve konuşma' hazırlayamadı. Kongrede Troçki de Gürcüleri savunmadı. Böylece Büyük Rus şovenistleri kongreden kazasız belasız kurtuldular ve kısa süre sonra da Gürcü Merkez Komitesi'nin tamamını 'milliyetçi' oldukları suçlaması ile imha ettiler.

Bürokrasiye karşı mücadele

Lenin, elbette bu sorunun arka planında parti içinde gelişen bürokrasinin de farkındaydı. Esas olarak öncü, sınıf bilinçli

işçilere güvenmektedir fakat onların da çok az olduklarını görmektedir. 'Kongre'ye Mektup'a yaptığı 24 Aralık tarihli ekte politbüro üyelerinin her biri için tek görüşlerini belirtir. 25 Aralık'ta bu eke bir ek daha yapar ve Stalin'in Genel Sekreterlik görevinden alınması gerektiğini daha da şiddetle vurgular. Lenin'in mektubunun bu eki kongre delegelerine okunmaz. Basılmaz. Sadece politbüro üyelerinin bilgisi dahilinde kalır. Stalin yerinde kalır ve Lenin'in gözbebeği gibi korumaya çalıştığı parti birliğini, hemen hemen bütün eski Bolşevikleri imha ederek darmadağın eder. 1919-35 arasında seçilen 31 politbüro üyesinin 20'si 'hainlikle' suçlanarak imha edilir. Aynı oranlar daha da kabararak Merkez Komitesi, bölge ve alt bölge komiteleri için geçerlidir. 1917-19 arasının Halk Komiserleri Konseyi üyelerinin 1926 sonrasında yaşayanlarının bir iki istisna hariç hemen hepsi gene 'hainlik' ile suçlanarak imha edildi. Ancak katliam sadece SSCB sınırları içinde kalmadı. Birçok partinin önde gelen liderleri 1936 ve sonrasında imha edildiler. Polonya, Baltık ülkeleri partileri dağıtıldı. 1919 Macar devriminin önderi Béla Kun kurşuna dizildi.

Stalinist bürokrasi 1917 Ekim Devrimi'nin tüm kazanımlarını imha ederek, işçi sınıfının tüm şekillenmesini dağıtan bir karşı devrim sürecini nihayete erdiren Rusya'da bürokratik bir devlet kapitalisti rejimi inşa etti.

* Bu yazı Sosyalist İşçi dergisinin 14. sayısında Doğan Tarkan'ın kaleme aldığı yazının kısaltılmış versiyonudur.

RUHSATSIZ TADILAT KATLIAMA YOL ACTI

İstanbul'da bir gece kulübünde meydana gelen yangında 29 işçi hayatını kaybetti.

Ölenler garson, aşçı ve tadilatı yapan inşaat işçileri. İşletmenin sahipleri olan iki eski sabıkalı şahıs ise yangın sırasında orada yoktu.

Ortaya çıkan gerçekler, işçi katliamının göz göre göre geldiğini gösteriyor:

■ 16 katlı bir binanın zemin kısmına kurulmuş olan gece kulübünün tadilatı için ruhsat alınmamış. Ruhsat için duvarları kaplayan bol miktarda yanıcı madde içeren döşemeleri kaldırmaları gerekirdi. Kaynak işlemi sırasında kaynak tüpünün patlamasıyla birlikte yanıcı maddeler tutuştu.

■ Yalnızca tek çıkış kapısı olan mekanın içinde mahsur kalanların çoğu dumandan zehirlenerek öldü. Bu sadece tadilatın değil işyeri ruhsatının da mevzuata aykırı olduğunu ortaya koydu.

İnşaatlardan, madenlere süregelen iş cinayetlerinin temel sebebi denetimsizliktir. Sadece açgözlü mafyatik patronlar değil, tüm denetleyici devlet kurumları da suçlu.

SANAYİDE REEL ÜCRETLERİN ERİYİŞİ VE PANZEHİR

Sanayi kapitalist ekonominin kalbidir. Üretimin merkezinde bulunan ve çeşitli sendikalarda örgütlü olan sanayi işçilerinin ücretleri, ortalama ücretleri yukarıya çekebilecek yegane faktördür.

Özellikle toplu iş sözleşmesi süreçlerinde başta metal sektörü olmak üzere sanayide gelişen sendikal mücadelelere rağmen işçi ücretleri yıl be yıl eridi.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı verileri, sanayideki artı-değer sömürsünü ve servet eşitsizliğinin kökenlerini ortaya koyuyor.

Yıllar içinde ne oldu?

Dolar bazında bakıldığında yıllara göre reel ücretler:

Yıl	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Reel Ücret	112,5	117,2	108,2	114,9	118,1	111,2	100	104,9	89,6	81,9	82,7	72,9	70,5	63,9

Sanayideki reel ücretler, iktidarın tam desteğine sahip Türkiye'nin en büyük şirketlerinin ne denli yüksek bir sömürüyle kasalarını doldurduğunu ortaya koydu.

Toplu iş sözleşmesi dönemi yakın zamanda bitti. Fakat sanayi işçilerinin yenisini bekleyecek zamanı yok.

Sanayideki sendikalar mücadeleye atılırsa, tüm işçilere örnek olur ve cesaret verir. Ücretleri yükseltmeyi başarırlarsa, tüm ücretler yükseltilebilir.

VOLKAN AKYILDIRIM

Seçim hezimetinin ardından balkon konuşması yapan Erdoğan, Orta Vadeli Plan'a (OVP) sadık kalacaklarını söyledi.

Mehmet Şimşek, seçim sonrası kemer sıkma uygulamalarının devam edeceğini belirtti.

OVP denilen sermaye yanlısı ekonomik saldırı programına karşı mücadele yeni siyasi koşullarda devam etmeli.

Değişen ana faktör

Bazıları "9 ayda ne değişti de genel seçimlere kıyasla bambaşka sonuçlar çıktı?" diye soruyor.

Çoğu kişinin üzerinde anlaşıldığı yanıt şu: Ekonominin işçiler ve halkın büyük çoğunluğunun aleyhine yönetimi öyle sonuçlar yarattı ki rüzgar tersine döndü.

İktisatçı Ümit Akçay, resmi verileri baz alan üç gösterge üzerinden seçim sonuçlarında ekonominin etkisini şöyle açıklıyor:

	Enflasyon	İşsizlik	Dolar/TL
Geçen yıl seçim öncesi	% 38	% 8.8	19.6
Bu yıl seçim öncesi	% 67	% 9.8	31.9

28 Mayıs 2023'te Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ardından kurulan yeni kabinede Mehmet Şimşek ve "yeni" diye sunulan programına görev verildi. Şimşek'in ilk icraatları şunlar oldu:

- Faizleri devasa şekilde yükseltmek.
- Tüketici vergilerini artırmak
- İhracat patronlarının rekabet ve kazançlarını artırmak için TL'nin değerinin düşürülmesi, yani devalüasyon.

Bunları kamuda toplu sözleşmelerin ve emekli maaşlarının düşük tutulması izledi.

Aynı anda piyasada art arda gelen zam dalgaları yaşandı.

Erdoğan ve Şimşek'in muradı, hem başkanlık hem de meclis çoğunluğunu kazandıktan sonra patronlar için istikrar ve sıcak para çekebilecek bir atmosferin yaratılmasıydı.

Fakat bu da gerçekleşmedi. Borç faizlerinin ödenmesi için gereken döviz cinsinde dış kredileri bulamadılar. Bu arada Merkez Bankası rezervleri de eritildi.

Kısacası mayıs seçimlerinin üzerinden geçen dokuz ayda, 2018'de patlak veren mali krizi oluşturan eğilimlerin, geçen yıllar boyunca uygulanan ekonomik programlara rağmen yok edilemediği görüldü.

Siyasi sonuç Erdoğan ve AKP için ağır oldu. 7 milyon oy kaybettiler ve ikinci parti durumuna düştüler.

Fakat AKP neoliberal bir sermaye partisi. Cumhurbaşkanının balkondan yaptığı OVP vurgusu, dört yıllık seçimsiz dönem için kemer sıkma politikasını devam ettireceklerini anlatıyor.

Bundan sonrası

Seçim öncesi ekonomi yönetiminden gelen sesler şöyleydi: "Kamu harcamalarını kısacağız, dev yatırımlar yapmayaacağız. Devletin gelirlerini arttıracacağız. Enflasyonu düşüreceğiz."

Nitekim Erdoğan balkonda yine enflasyonu düşürmeyi vaat etti. Fakat bu 2018'den bu yana defalarca ileri sürülmüş ama yerine getirilmemiş bir vaat.

OVP denilen acı ilaçla neler yapabileceklerini bugünden ön görebiliriz:

- Kamu harcamalarını kısmak, yani memur, işçi ve emekli maaşlarını düşük tutmak. Sosyal harcamaları budamak.
- Devletin gelirlerini artırmak için vergileri yükseltmek ya da yenilerini icat etmek.
- Yüksek faizlerin faturasını halka ödetmek.

Zenginden geliri kadar almayı değil, fakirin servetini zengine aktarmayı düşünen bu ekonomi politika, yüksek enflasyonu aşağıya indiremeyeceği gibi mali krizin maliyetini topluma yaymaktan başka bir şey düşünmez.

İktidar partisinin ortağıyla birlikte siyasi yenilgisinin yarattığı pozitif hava, işyerlerinde ve işkollarında birleşik mücadeleye dönüşmeli.

■ Ücretlerin gerçek enflasyona göre mevsimlik olarak artırılması,

■ Vergi sisteminin değiştirilmesi, en zenginlerin gelirinin yüzde 1'inin servet vergisi olarak alınması,

■ Kamuda çalışan taşeron işçilere kadro,

■ İş cinayetlerinin durdurulması,

■ Sendika düşmanlığına karşı etkili yaptırım gibi ortak talepler etrafında, işçi-memur-sözleşmeli-emekli birleşebiliriz.

Sandıkta halk isyan etti, tabanda işçiler de değiştirebilir. İşyerlerinde birleşelim, sendikalarımızı mücadeleye zorlayalım.

Kazanabiliriz.

BRECHT: DİYALEKTİK TİYATRO

AVAŞIN YORULMAZ

1898 yılında Almanya'nın Augsburg kentinde doğan, 1956'da Berlin'de ölen Bertolt Brecht, 20. yüzyılın en etkileyici tiyatrocularından biri olarak kabul edilir. Brecht, politik tiyatro kuramının kurucusu ve uygulayıcısı Piscator'dan da etkilenecek epik-diyalektik tiyatro anlayışını geliştirdi. Brecht'in geliştirdiği tiyatro kuramının kaderciliğe karşı olması, seyirci ile oyuncu arasındaki dördüncü duvarı yıkması geleneksel tiyatroyu derinden sarstı. Brecht'in geliştirdiği epik-diyalektik kuram, tiyatrodaki biçimsel açıdan kökten bir değişim getirmekle birlikte esas olarak tiyatroyu devrimci bir mecraaya taşıdı.

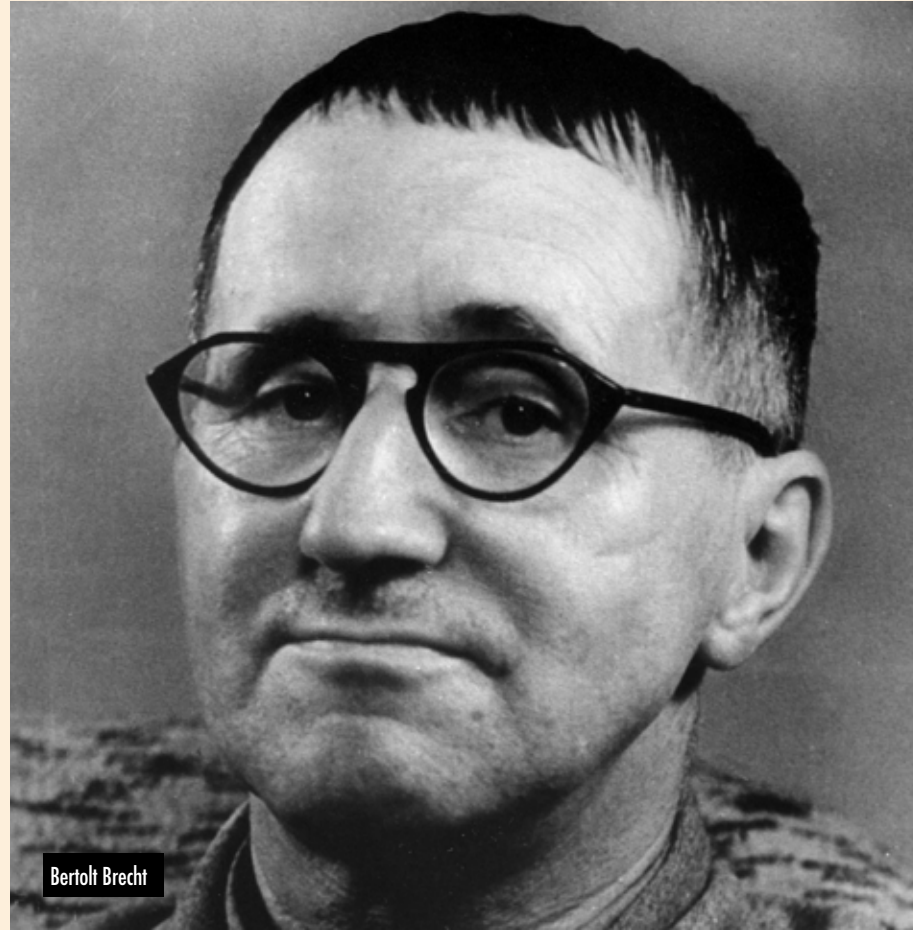
Brecht başlangıçta kendi tiyatrosunu "epik" olarak adlandırsa da sonradan "diyalektik" demeyi tercih eder; çünkü epik Hegel'den alınmış bir kavramdı. Tarihi kahramanlar yapar tezini savunan bireyci tarih felsefesinin sanatsal biçimi olan epik, Brecht'in savunduğu diyalektik materyalist tarih anlayışı ile tezattır. Bu

gereklere dolaylı "hatasının" farkına varan Brecht, tiyatrosunu diyalektik olarak adlandırmayı tercih etmiştir.

Ezilenlerin Tiyatrosu kuramı ile dikkatleri üzerine çeken Agosto Boal de aynı eleştiriyi haklı olarak Brecht'e yöneltmiş:

"İdealist poetikaya göre toplumsal düşünce toplumsal varlığı belirler; Marksist poetikaya göre ise toplumsal varlık toplumsal düşünceyi belirler. Hegel'e göre dramatik eylemi tin yaratır, Brecht'e göre ise dramatik eylemi karakterin toplumsal ilişkileri yaratır. Brecht, kesin, bütünsel ve genel olarak Hegel'e karşıdır. Bu yüzden kendi poetikasını tanımlamak için Hegel'in poetikasında bir tür anlamına gelen bir sözcüğü tercih etmesi bir hatadır. Brecht'ten poetika sadece "epik" değildir: Onun poetikası Marksist'tir."

Brecht aslında epik kavramını epizot anlamında kullanmakta. Çünkü bir durumu anlamak ve seyirciyi burjuva tiyatrosunun büyüünden kurtarmak

Bertolt Brecht

için dramatik yapının parçalı anlatılması gerektiğini savunur.

Marksist tarih felsefesi oyunlarında temel bir çizgi olarak uygulayan Brecht'in tiyatro anlayışının

temel ilkeleri şöyledir:

1- Brecht'in tiyatrosu, toplumsal sorunları ve sınıf çatışmalarını sıkça ele alır. Onun oyunlarında, işçi sınıfının yoksulluğu, emek sömürsü ve sosyal

adaletsizlik gibi temalar ön plandadır. Brecht, tiyatroyu bir propaganda aracı olarak kullanarak toplumu dönüştürme ve değişim için bilinçlendirme amacı güder.

2- Brecht'in performans yöntemleri, oyuncuların karakterlerini yaratırken duygusal bağlanma yerine analitik bir yaklaşım benimsemelerini sağlar. Bu da izleyiciyle etkileşimin şeklini değiştirir ve seyirciyi daha eleştirel bir bakış açısıyla olayları değerlendirmeye teşvik eder.

3- Bertolt Brecht'in tiyatrosu, sahne sanatlarını sadece bir eğlence aracı olmaktan çıkarır ve onların toplumsal değişim için güçlü bir araç haline getirir.

4- Dramatik eylem gerçek eylemin yerini almaz.

5- Antik Yunan tragedya-larında temel hata olarak kaderine karşı çıkmak gösterilir. Kaderine karşı gelen kahramanların sonu trajiktir. İzleyiciye bu oyunlar aracılığıyla kaderine razı olması öğütlenir. İzleyiciler "temel hatalarının" farkına vararak katarsis yaşar. Brecht'in diyalektik oyunları katarsise karşıdır.

6- Tiyatro sanatı estetik bir kaygıyla yapılmakla birlikte aynı zamanda devrimci bir eylemdir.

PORTRELER

Can İrmak Özınanır

JAMES CONNOLLY

James Connolly, İrlandalı bir ailenin çocuğu olarak 1868 yılında Birleşik Krallık sömürgesi olan İskoçya'nın Edinburgh şehrinin varoşlarında doğdu. Kısa bir süre sonra ailesi o zamanlar İskoçya'ya bağlı olan County Monaghan bölgesine taşındı. Yerleşikleri gettoda binlerce İrlandalı yaşıyordu.

10 yaşına kadar Katolik Kilisesi'ne bağlı bir okulda eğitim aldıktan sonra işi bıraktı ve işçi olarak çalışmaya başladı. Ekonomik zorlukların da etkisiyle, yaşını farklı göstererek 14 yaşında orduya yazıldı. İrlanda'da askerlik yapan Connolly, bu süreçte İngiliz ordusuna karşı büyük bir öfke duymaya başladı. Hindistan'a gönderileceğini öğrenince ordudan firar etti. Nisan 1890'da ileride omuz omuza mücadele verecekleri sevgilisi Lillie Reynolds'la evlendi ve İskoçya'ya yerleşti.

Connolly'nin Marksizme 1880'lerde başlayan ilgisi, İs-

koçya'da örgütlü mücadeleye dâhil olmasını beraberinde getirdi. 1890'lı yıllarda İskoç Sosyalist Federasyonu'na üye oldu ve federasyonun sekreteri olan ağabeyi John'un işten kovulması sebebiyle sekreterlik görevini üstlendi. 1896'da Dublin Sosyalist Cemiyeti'ndeki işi kabul ederek İrlanda'ya gitti.

Connolly'nin İrlanda'ya gidişinin asıl sebebi birkaç hafta içinde cemiyetin kendisini İrlanda Sosyalist Cumhuriyetçi Partisi'ne (ISRP) dönüştürmesiyle ortaya çıkacaktı. Connolly, için İrlanda'nın kurtuluşu sosyalizmdeydi. Partinin kuruluş metni şöyle diyordu: "İrlanda halkının ulusal ve ekonomik özgürlüğü için aynı yöne bakılmalıdır: İrlanda Sosyalist Cumhuriyeti'nin kurulması."

ISRP, İkinci Enternasyonal'e katıldı ancak parti Connolly'nin istediği ilerlemeyi gösteremiyordu. Hayal kırıklığına kapılan Connolly, ABD'ye iltica etti. Burada da sınıf mücadelesinin göbeğinde yer aldı. Hemen sendikal mücadeleye atıldı, bir süre Sosyalist İşçi Partisi'yle hareket etti, sonra Amerikan Sosyalist Partisi'ne katıldı. Bu parti genel olarak reformist bir çizgi izliyordu ancak Connolly aynı zamanda Dünyanın Sanayi İşçileri isimli pek çok mücadelenin öncülüğünü üstlenen işçi örgütünün liderlerinden biri hâline gelerek reformizme karşı mücadele etti. Ancak ABD'de geçirdiği yedi yıl, Connolly'nin sendikalizmden büyük oranda etkilenmesini ve teorisinin merkezine bu hareketi koymasını da beraberinde getirmişti.

Mücadeleye atıldığı günden itibaren yayınlar çıkaran

ve broşürler yazan Connolly, 1910'da İrlanda'ya geri döndü. Bu sırada en önemli eseri olan İrlanda Tarihinde Emek'i yayımlamıştı. İrlanda, 1907'de başlayan ve sosyalist James Larkin'in liderliğini üstlendiği bir sınıf mücadelesiyle çalkalanıyordu. Grevler, savaş gemileri ve askerlerin baskısının yanı sıra sendikal liderliğin iharetiyle ezilse de Katolik ve Protestan işçilerin beraber mücadele ettiği ilk örneği oluşturmuştu. 1910'da Larkin'in önderliğinde İrlanda Taşımacılar ve Genel İşçiler Sendikası kuruldu. Sendikanın Belfast'taki örgütçülüğünü üstlenen Connolly, zamanının büyük kısmını bu sendikaya harcadı.

İrlanda bağımsızlık hareketi giderek radikalleşmeye başlamıştı ve işçi sınıfı militanlığı artış gösteriyordu. 1913'te James Larkin öncülüğünde İrlanda Yurttaş Ordusu (ICA) kuruldu. Bağımsız ve sosyalist bir İrlanda yaratmak isteyen bu girişimin ve sendikal hareketin siyasi ayağı olarak Connolly, Larkin ve bir dizi yoldaşıyla İrlanda İşçi Partisi'ni kurdu. I. Dünya Savaşı'na karşı çıkan Connolly şöyle yazıyordu: "İngiliz hükümeti dışında bu ülkenin hiçbir yabancı düşmanını tanımıyorum."

Connolly ve ICA, savaş sırasında bir ayaklanma planladılar. 24 Nisan 1916'da başlayan bu harekete Paskalya Ayaklanması olarak tarihe geçti. Ayaklanmanın liderlerinden biri olarak Connolly en önemli ekiplerden olan Dublin Tugayı'nı yönetti. Ayaklanma kanla bastırıldı, ağır yaralı olarak yakalanan Connolly 12 Mayıs 1916'da idam edildi.

Dünyayı değiştirmek için devrimci fikirler

MARKSİZM

2024

ikincikat
Hasanpaşa
Mahallesi
Atabey
Sokak No:9 Kadıköy

24-25-26 Mayıs
İstanbul
İletişim: 0 555 863 16 36

- Kapitalizm, devlet ve işçi sınıfı
- 21. Yüzyılda Leninizm: Devrimin güncelliği ve Lenin'in önemi
- Otoriter rejimler, kitleler ve hegemonya mücadelesi
- Otoriterizm, seküler milliyetçilik ve faşizm: farklılıklar, benzerlikler
- Filistin'in özgürlüğü için stratejiler
- Toplumsal muhalefetin 24 Nisan 1915'le imtihanı:
- Aşırı sağın iki hedefi: kadın özgürlüğü ve LGBTİ+'lar
- Marksizm ve ırkçılık: Hayali cemaatlerin devrimci eleştirisi
- Kapitalizmin ölümcül sonucu: İklim krizi-Çaresi var mı?
- Enflasyon ve Yoksulluk Kısacasında Sınıf Mücadelesi-Emek Forumu
- Kürt halkının özgürlük mücadelesi: Yanılsamalar ve gerçekler
- Antikapitalist bir manifesto

İSTANBUL'DA IRKÇILIĞA KARŞI EYLEM

21 Mart 2024, Kadıköy

Birlikte Yaşamak İstiyoruz İniyatifi ve Hepimiz Göçmeniz Irkçılığa Hayır Platformu, 21 Mart Uluslararası Irkçılık ve Ayrımcılıkla Mücadele Günü'nde Kadıköy'de sokağa çıktı.

Süreyya Operası önünde yapılan eylemde "Sınırlar açılın göçmenlere özgürlük", "Dur de dur de ırkçılığa

dur de", "Yaşasın halkların kardeşliği", "Faşizme karşı omuz omuz", "Sınırsız, sınıfsız, sömürsüz bir dünya!", "Irkçılık öldürür, dayanışma yaşatır!", "Bir arada yaşamak, istiyoruz!", "Göçmen cinayetleri politiktir!", "Geri göndermeler derhal durdurulsun!", "Yabancı değil sınıf

kardeşi!" sloganları atıldı.

Basın açıklamasına Dem Parti İstanbul Milletvekili Özgül Saki, Dem Parti Kadıköy Belediyesi Eş Başkan Adayı Veysi Eski ve Dem Parti MYK Üyesi Göçmen ve Mülteciler Komisyonu Eş Sözcüsü Murad Mıhçı da katılarak destek verdi.

DÜNYAYI BİRLİKTE DEĞİŞTİRELİM

Sosyalist işçi gazetesini yayınlayan DSİP üyelerinin savunduğu temel fikirler:

AŞAĞIDAN SOSYALİZM

► Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımını kontrol etmesiyle mümkündür.

REFORM DEĞİL DEVRİM

► İçinde yaşadığımız sistemin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur. İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir. Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığınsal eylemi devirebilir.

KADINLARIN ÖZGÜRLÜĞÜ

► Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur. Toplumsal cinsiyetçiliğe taviz veren, kadınların özgür olmadığı bir sosyalizm olmaz, kadınların bugünkü mücadelesi ve sosyalizm olmadan da kadınlar nihai özgürlüğü kazanamaz.

INTERNASYONALİZM

► Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar. Tek bir ülkede sosyalist devrim ancak bu devrim bir dünya devrimiyle desteklendiği ölçüde sosyalizme doğru ilerleyebilir.

IRKÇILIĞA DUR DE!

► Sosyalistler ırkçılığa ve milliyetçiliğe karşıdır. Irkçılık taviz verilebilecek bir fikir değildir.

LGBTİ+'LARIN ÖZGÜRLÜĞÜ

► LGBTİ+'ların özgürlük mücadelesi tüm ezilenlerin özgürlük mücadelesinden bağımsız düşünülemez. Sosyalistler bu mücadelenin önünde yer alırlar.

SAVAŞA HAYIR!

► Bizler tüm savaşlara karşıyız. Aynı zamanda biliyoruz ki kendi egemen sınıfını savunan, aynı zamanda antikapitalist olmayan bir antiemperyalizm milliyetçiliği savunmak anlamına gelir ve milliyetçiler gerçekten savaş karşıtı olamazlar.

HALKLARIN EŞİT KOŞULLARDA KARDEŞLİĞİ

► Sosyalistler bütün ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar, bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.

İKLİM KRİZİ KAPİTALİZMİN ÜRÜNÜDÜR

► Hem iklim değişimini durdurmak hem de nükleer, kömür, petrol, gaz gibi tehlikeli ve kirlili enerji kaynaklarının kullanılmasını engellemek, işçi sınıfının sosyalizm mücadelesinin temel bir ögesidir.

STALİNİZM SOL DEĞİLDİR

► SSCB, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapitalistidir. İşçilerin ücretli emek sömürsüne maruz kaldığı, aşağıdan yukarıya doğru işleyen özyönetim organlarının ortadan kaldırıldığı ya da olmadığı, dolayısıyla işçi sınıfının siyasal iktidarı kolektif bir şekilde ellerinde toparlayamadığı rejimler sosyalist rejimler olamaz.

DEVİRİMCI PARTİ

► Sosyalizmin gerçekleştirilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadeleci kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığınsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.

► Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlamalıdır.

► İşçi sınıfının kurtarıcılara ihtiyacı yoktur. Sosyalizm, işçi sınıfının kendi eylemi, kendi mücadelesinin ürünüdür.

Siz de bu fikirleri savunuyorsanız, Devrimci Sosyalist İşçi Partisi'ne üye olarak antikapitalist bir odağın inşasına katkı verebilirsiniz!

İKLİM DEĞİŞİMİYLE MÜCADELE ŞİRKETLER TARAFINDAN ENGELLENİYOR

ABD'de iklim ve Biden yönetimi protestosu

ÖZDEŞ ÖZBAY

Mart ayı önceki dokuz ayda da olduğu gibi rekor sıcaklık ortalamasıyla geçti. İklim değişimi, etkisini bilim insanlarının tahminlerinin çok ötesinde bir hızla gösteriyor.

AB'nin Copernicus İklim Değişikliği Servisi'ne göre, Şubat 2023'ten Ocak 2024'e kadar olan dönemde, yani bütün bir yıl, gezegen sanayi devrimi öncesi döneme göre 1,52 derece ısınarak ilk kez 1,5 derece sınırını aştı. Yani Paris İklim Anlaşması'nın küresel ısınmayı 1,5 derece ile sınırlandırma hedefi ilk kez aşılmış oldu. 2024'ün ilk üç ayı da arka arkaya en sıcak aylar olarak kaydedildi.

Küresel ısınmanın ana etkeni olan atmosferdeki karbondioksit parçacıkları 15 Mart'ta 1 milyonda 427,93 parçacık (ppm) olarak ölçüldü. Bir yıl önce aynı gün bu miktar 420,24'tü. 1980'lerin başında 340 ppm iken 427 ppm'e çıkmış olması kapitalizmin tüm bilimsel çalışmalara ve uluslararası anlaşmalara rağmen kâr hırsının önüne geçemediğini gösterdi.

Mart ayında Kuzey Amerika'nın kalbinde yer alan ve kıtanın tatlı su kaynaklarının büyük bir kısmını barındıran Büyük Göller'in normalde bu mevsimde yüzde 40'ını kaplayan buzlar, sadece yüzde 4 civarında kaldı.

Güney Amerika ise mart ayı boyunca 40 dereceyi aşan sıcaklarla boğuştu. Hatta Brezilya'da 42 dereceyi aşan sıcaklar nemle birleştiğinde hissedilebilir sıcaklık 62 derece oldu.

Meksika'nın El Pujal kentinde 8 Mart'ta 46,5 derece ile sıcaklık rekoru kırıldı. 11 Mart'ta da Güney Afrika'nın Vioolsdrif kenti 47,7 derece ile mart ayı sıcaklık rekorunu kırdı.

Afrika'nın güneyi de El Nino nedeniyle kavralan bölgeler arasındaydı. Zambiya ve Malavi'de kuraklık ilan edildi.

Mart ayında birkaç gün içinde 132 ülke ve on binlerce istasyonda mart ayı sıcaklık rekorları kırıldı.

Aşırı sıcaklar Türkiye'yi de vurdu. Afrika'dan gelen sıcak dalgası ülkenin batı bölgelerinde sıcaklıkları mevsim normallerinin yaklaşık 10 derece üzerine çıkardı. Mart ayı sıcaklık rekoru 35,6 derece ile Adana'da kırıldı.

Bandırma Onyedü Eylül Üniversitesi Denizcilik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mustafa Sarı, Marmara Denizi'nde su sıcaklığının uzun yıllar ortalamasına göre 3 derece daha yüksek olduğunu açıkladı.

Fosil yakıt üretimine tam gaz devam

İklim değişimi olağanüstü bir hızla ilerleyen petrol devi ExxonMobil'in CEO'su Dar-

ren Woods, iklim krizinden birincil olarak büyük petrol şirketlerinin sorumlu olmadığını savundu. Ona göre, asıl sorun temiz enerjiye geçişin tüketiciler tarafından "çok pahalı" bulunması yani sorumlu biz tüketicileriz!

Fortune dergisine konuşan ExxonMobil yöneticisi, "Emisyonları üreten insanların yaptıklarının farkında olması ve bunun bedelini ödemesi gerekiyor. Sonuçta sorunu bu şekilde çözersiniz" dedi.

Suudi Arabistan'ın ulusal petrol şirketi Saudi Aramco CEO'su Amin Nasser de CERAWEEK enerji konferansında yaptığı konuşmada benzer şekilde "Petrol ve doğalgazı aşamalı olarak durdurma fantezilerinden vazgeçmeli" dedi.

Şirketler bu yalanları söyleye dursun Global Energy Monitor raporuna göre sadece geçen yıl dünya genelinde en az 20 yeni fosil yakıt sahasında gaz ve petrol çıkarılma izni verilmiş. Bu da 8 milyar varile eşdeğer petrolün çıkarılmasına izin verildiği anlamına geliyor. Rapor ayrıca fosil yakıt endüstrisinin 2030 sonuna kadar 64 yeni petrol ve gaz sahasında bu miktarın yaklaşık dört katını onaylamayı hedeflediğini belirtiyor.

Carbon Tracker örgütü, dünyanın en büyük 25 petrol ve gaz şirketini değerlendirerek hiçbirinin 2015 yılında imzalanan Paris İk-

lim Anlaşması'nın ana hedefiyle uyumlu olmadığını açıkladı.

Beyond Fossil Fuels analizi ise Avrupa'nın önümüzdeki on yıl içinde gaz kapasitesinde yüzde 27'lik bir artışa doğru ilerlediğini gösterdi.

Türkiye de fosil yakıt yatırımlarından vazgeçmiyor. Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'na (TPAO), Marmara Denizi'ndeki üç ayrı bölge için petrol arama ruhsatı verildi. Paris Anlaşması uyarınca fosil yakıtları azaltması gereken Türkiye böylece tam tersi istikamette gitmekte ısrarlı olduğunu göstermiş oldu.

Tek çare mücadele

Exxon CEO'sunun dediği gibi birilerinin "bunun bedelini ödemesi gerekiyor." Ama ödemesi gereken sıradan insanlar değil fosil yakıt endüstrisi. Bunun için de radikal ve kitlesel eylemlere ihtiyacımız var.

Almanya'da geçtiğimiz haftalarda iklim hareketi ile birleşen toplu taşıma işçileri sendikasının örgütlediği ortak grevler son derece önemli bir deneyim.

Önümüzde ise yeni bir küresel iklim grevi var. 19 Nisan'da binlerce iklim aktivisti bir kez daha iklim adaleti için sokaklara dökülecek.